
BILAGA 6

UTKAST 2020-10-07

Förslag vattenskyddsföreskrifter Runtuna

Allmänna upplysningar i anslutning till skyddsföreskrifterna

Olycka

Om en olycka inträffar i vattenskyddsområdet och det finns risk för läckage eller annan typ av förorening ska du genast ringa SOS Alarm 112.

Miljöbalkens allmänna hänsynsregler

I miljöbalkens 2 kap. finns allmänna hänsynsregler som bl.a. innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidtaga sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången skyldiga att vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller förhindra skadan.

Tillsynsmyndighet

Länsstyrelsen i Södermanlands län fastställer vattenskyddsområdet och skyddsföreskrifterna. Enligt miljötillsynsförordningen 2011:13 är därmed länsstyrelsen tillsynsmyndighet. Efter framställning av kommunfullmäktige får dock länsstyrelsen överlåta tillsynsansvaret åt den kommunala nämnd som handlägger miljöfrågor.

Spridning av kemiska bekämpningsmedel

I Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övriga hantering av växtskyddsmedel, NFS 2015:2, finns föreskrifter om användning av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde. Kommentarer och anvisningar till hur föreskrifterna ska tillämpas finns i Vägledning om tillämpning av Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2015:2) om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel.

Hantering av brandfarliga vätskor

I Naturvårdsverkets föreskrifter, NFS 2017:5, om skydd mot mark- och vattenföroreningar vid lagring av brandfarliga vätskor, ställs särskilda krav inom vattenskyddsområde. Cisterner i och ovan mark samt rörledningar och slangledningar ska ha ett sekundärt skydd inom

vattenskyddsområde. Detta gäller dock inte cistern som är belägen i pannrum eller motsvarande i bostadshus och som är under regelbunden uppsikt. Vidare är det förbjudet att hantera mer än 250 liter brandfarliga vätskor eller spilloljor inom primär och sekundär skyddszon utan sekundärt skydd.

Informationsskylt om "vattenskyddsområde" ska vara uppsatt vid påfyllnings-rör för tank inom vattenskyddsområde.

Ersättning

Bestämmelser om ersättning för intrång i pågående markanvändning m.m. finns i 31 kap., miljöbalken. En fastighetsägare eller innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrifterna avsevärt försvårar pågående markanvändning. Detsamma gäller om mark tas i anspråk. Talan om ersättning eller krav på inlösen skall väckas hos miljödomstol inom ett år från det att det beslut på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft.

Skyddsföreskrifterna och övrig lagstiftning

Skyddsföreskrifterna meddelas med stöd av 7 kap. 22 § miljöbalken och har utformats med skyddsbehovet för Runtuna grundvattentäkt. Föreskrifterna är i många avseenden en tillämpning och uttolkning av miljöbalkens intentioner som de uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (2 kap. MB). I vissa fall kan dock föreskrifterna leda till ett större krav på försiktighet än vad som följer av miljöbalkens allmänna hänsynsregler.

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställts efter beslutsdatum för dessa föreskrifter och som utökar skyldigheterna inom här aktuellt skyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

I föreskrifterna anges även under rubriken Generella bestämmelser hänvisningar till samt referat av viss annan lagstiftning m.m. som gäller inom skyddsområdet.

FÖRSLAG TILL SKYDDSFÖRESKRIFTER

§1 Definitioner

Med *hantering* avses i dessa föreskrifter en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Med *lagring* avses förvaring/upplag under längre tid än i omedelbar anslutning till själva användandet. Med lagring avses även stukalagring.

Med *fordonsvrak* avses fordon som med hänsyn till sitt skick, den tid under vilken det har stått på samma plats eller andra omständigheter måste anses övergivet och som uppenbarligen har ringa eller inget värde.

Kemiskt bekämpningsmedel definieras i 14 kap. miljöbalken.

Med *normalt husbehov* avses i dessa föreskrifter hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna man som enskild konsument kan köpa i detaljhandeln.

Miljöfarlig verksamhet och *avloppsvatten* definieras i 9 kap. miljöbalken.

Med *befintlig verksamhet* avses den verksamhet som bedrivs när dessa föreskrifter träder i kraft.

Med *brandfarlig vätska* avses vätska som har en *flampunkt* som inte överstiger 100 C.

Med *tyngre fordon* avses fordon med en tjänstevikt över 3,5 ton.

§2 Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor

Generella bestämmelser: För hantering av petroleumprodukter skall iakttas vad som gäller enligt miljöbalken samt Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2017:5) samt därtill hörande allmänna råd.

	Primär skyddszon:	Sekundär skyddszon:
	Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor i större mängd än 50 liter är förbjudet. <i>Undantaget från förbud är:</i> -transport på väg. -drivmedel och andra petroleumprodukter i fordon (inkl. båt och arbetsmaskiner) nödvändiga för fordonets drift. Undantaget gäller inte för fordonsvrak.	Hantering av petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor i större mängd än 50 liter får inte förekomma utan tillstånd. <i>Undantaget från krav på tillstånd är:</i> - befintlig hantering av petroleumprodukter för uppvärmning av bostads- och jordbruksfastigheter. - transport på väg. - drivmedel och andra petroleumprodukter i fordon (inkl. båt och arbetsmaskiner) nödvändiga för fordonets drift. Undantaget gäller inte för fordonsvrak.

§3 Bekämpningsmedel

	Primär skyddszon:	Sekundär skyddszon:
	Hantering av kemiska bekämpningsmedel får inte förekomma utan tillstånd. <i>Undantaget från krav på tillstånd är:</i> -hantering av kemiska bekämpningsmedel inomhus. -hantering av medel för bekämpning av skadedjur för normalt husbehov utomhus. -transport av kemiska bekämpningsmedel på väg. -hantering av ogräsättika. Jord- eller vattenslagning av med bekämpningsmedel behandlade plantor är förbjuden.	Samma som primär skyddszon.

§4 Växtnäringsämnen

	Primär skyddszon:	Sekundär skyddszon:
	Lagring och spridning av slam är förbjudet. <i>Undantaget från förbud är:</i> <i>Spridning och lagring av slam från egen slamavskiljare.</i>	Samma som primär skyddszon.
	Spridning och lagring av stallgödsel får inte förekomma utan tillstånd.	Lagring av stallgödsel får inte förekomma utan anmälan. <i>Undantaget från krav på anmälan är hantering för normalt husbehov.</i>

§5 Avverkning och upplag av timmer

	Primär skyddszon:	Sekundär skyddszon:
	Avverkning, annan än med handhållna redskap, får inte förekomma utan anmälan.	Samma som primär skyddszon.
	Lagring av bark, flis, spån, timmer och liknande får inte förekomma utan tillstånd. <i>Undantaget från tillståndsplikt är:</i> <i>- privatpersoners upplag för uppvärmning av den egna fastigheten.</i>	Samma som primär skyddszon.

§6 Avloppsvatten

	Primär skyddszon:	Sekundär skyddszon:
	Inrättade eller ändring av avloppsanordning med utsläpp av hushållspillvatten från WC är förbjuden.	Inrättade eller ändring av avloppsanordning med utsläpp av hushållspillvatten från WC får inte förekomma utan tillstånd.

§7 Tåktverksamhet och andra schaktningsarbeten

	Primär skyddszon:	Sekundär skyddszon:
	Materialtåkt (grus-, ler-, bergtåkt eller liknande) är förbjuden. Schaktningsarbeten djupare än 1 meter eller schaktningsarbeten större än 200 m³, muddring, rensning, pålning, spontning och schaktfritt ledningsbyggande får inte utföras utan tillstånd.	Materialtåkt (grus-, ler-, bergtåkt eller liknande) är förbjuden. Schaktningsarbeten djupare än 1 meter eller schaktningsarbeten större än 200 m³, muddring, rensning, pålning, spontning och schaktfritt ledningsbyggande får inte utföras utan anmälan.

§7 Miljöfarlig verksamhet

	Primär skyddszon:	Sekundär skyddszon:
	Nyetabletering av miljöfarlig verksamhet enligt 2-32 kap. miljöprövningsförordningen (2013:215 och eventuella senare ändringar) är förbjuden.	Nyetabletering av miljöfarlig verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2-32 kap. miljöprövningsförordningen (2013:215 och eventuella senare ändringar) får inte förekomma utan tillstånd.

§8 Uppställning av tyngre fordon

	Primär skyddszon:	Sekundär skyddszon:
	Uppställning under fler än ett dygn i sträck av tyngre fordon får inte förekomma utan anmälan.	

§9 Allmänna bestämmelser

a. Ikraftträdande

Skyddsföreskrifterna gäller från den tidpunkt vattenskyddsområdet inrättas. Enligt 7 kap. 22 § miljöbalken skall skyddsföreskrifterna gälla från denna tidpunkt även om de överklagas.

Följande gäller för befintliga verksamheter som omfattas av förbud enligt dessa föreskrifter och som inte är förbjudna enligt äldre föreskrifter: Trots att förbudet införs får verksamheterna

fortsätta intill dagen två år efter länsstyrelsens beslut. Därefter får verksamheter som omfattas av förbud inte bedrivas.

Följande gäller för befintliga verksamheter som antingen omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt dessa föreskrifter men inte omfattas av tillstånd eller har anmälts enligt äldre föreskrifter: Trots att tillstånds- eller anmälningsplikten införs får verksamheterna fortsätta intill dagen ett år efter länsstyrelsens beslut. Därefter får verksamhet som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt bedrivas endast om den som bedriver verksamheten senast den dagen har lämnat in en ansökan om tillstånd respektive gjort en anmälan till den kommunala nämnden för miljöfrågor.

b. Tillstånd och anmälan

Ansökan om tillstånd samt anmälan enligt föreskrifterna skall göras till den kommunala nämnd som handlägger miljöfrågor. Därvid kan nämnden föreskriva villkor för verksamheten. En förutsättning för tillstånd är att verksamhetsutövaren kan visa att verksamheten kan utföras utan risk för skada för yt- eller grundvattenförekomsten. Innan beslut meddelas skall nämnden höra vattentäktens huvudman. Anmälan skall göras senast 6 veckor innan anmälningspliktig verksamhet påbörjas.

Tillstånd eller anmälan enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte för verksamheter som har eller skall tillståndsprövas enligt 9 kap. (miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd) eller 12 kap. miljöbalken (jordbruk och annan verksamhet) eller enligt förordning utfärdad med stöd av dessa kapitel i miljöbalken.

Tillstånd eller anmälan enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte för verksamheter som skall tillståndsprövas enligt 11 kap. (vattenverksamhet) miljöbalken eller enligt förordning utfärdad med stöd av detta kapitel i miljöbalken.

c. Dispensmöjligheter

Om det finns särskilda skäl får länsstyrelsen i Västmanlands län meddela dispens från föreskrifterna. Innan ett dispensbeslut meddelas skall länsstyrelsen höra vattentäktens huvudman samt den kommunala nämnden för miljöfrågor. En dispens kan förenas med villkor.

d. Vattentäktverksamhet

Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter som är nödvändiga för vattentäktverksamhetens bedrivande

e. Skyltning

Vid väggräns till skyddsområdet och invid vägar som passerar genom området skall sättas upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet. Huvudmannen ansvarar för att vattenskyddsområdet utmärks med skyltar.

För uppsättande av skyltar för utmärkning av vattenskyddsområde, inom ett avstånd av 50 meter från vägområdet, krävs enligt 46 § väglagen länsstyrelsens tillstånd.

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen (se § 3) hanteras, skall skylt uppsättas som erinrar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av huvudmannen.

f. Överträdelse och påföljd

Överträdelse av skyddsföreskrifter kan medföra straffansvar enligt 29 kap. 2 och 2 a §§ miljöbalken (1998:808).